

Återrapportering Insamling Öster Malma/ Södermanland 2010/2011

Göran Ericsson, Anne Marie Dahlin och Jonas
Malmsten

Sveriges Lantbruksuniversitet
Institutionen för Vilt, Fisk och Miljö

Rapport 8

Swedish University of Agricultural Sciences
Department of Wildlife, Fish, and Environmental Studies

Umeå 2011

Denna serie rapporter utges av Institutionen för Vilt, Fisk och Miljö vid Sveriges lantbruksuniversitet, Umeå med början 2011. Serien publiceras endast elektroniskt på institutionens hemsida www.slu.se/viltfiskmiljo .

This series of Reports is published by the Department of Wildlife, Fish, and Environmental Studies, Swedish University of Agricultural Sciences, Umeå, starting in 2011. The reports are only published electronically at the department home page www.slu.se/viltfiskmiljo .

E-post till ansvarig författare
E-mail to responsible author

Goran.Ericsson@slu.se

Nyckelord
Key words

Älg, jakt, insamling, käkar, reproduktionsorgan,
Öster Malma

Ansvarig utgivare
Legally responsible

Hans Lundqvist

Adress
Address

Institutionen för Vilt, Fisk och Miljö
Sveriges lantbruksuniversitet
901 83 Umeå

*Department of Wildlife, Fish, and Environmental
Studies
Swedish University of Agricultural Sciences
SE-901 83 Umeå
Sweden*

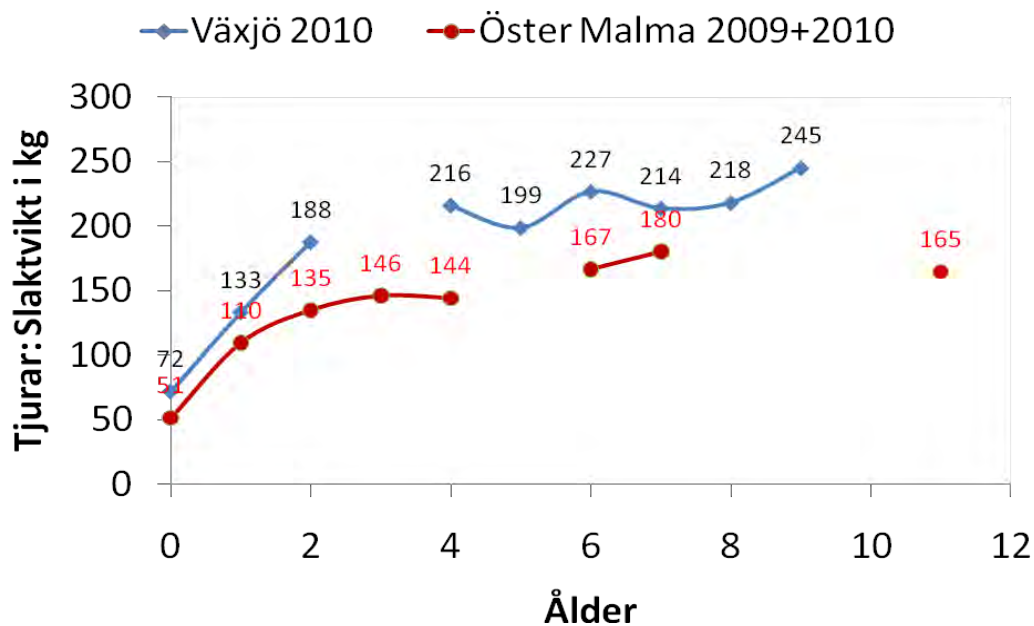
Återrapportering Insamling Öster Malma/ Södermanland 2010/2011

Andra årets insamling är sammanställd. Till er som varit inblandade i insamlingen vill SLU och SVA rikta ett stort tack för er insats under jaktåret 2010/2010. Här får du en kort sammanfattning av resultaten. Sprid resultaten gärna! Rapporten går också att läsa på www.alg-forskning.se där vi lägger ut information. Vill du ha våra resultat som presentationsbilder hör av dig till eric.andersson@slu.se

Resultat i korthet – Öster Malma

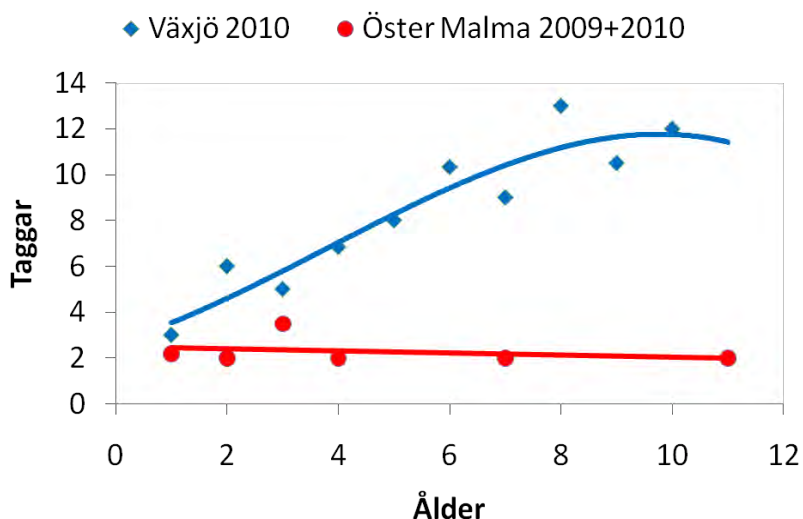
1. Vi fick in data från 47 (26 hondjur och 18 handjur, 3 okänt kön) djur varav vi fick vikter rapporterade från 41 djur (93%) och kunde åldersbestämma 44 djur (94%).
2. Kor äldre än kalv; 5.2 år genomsnittlig ålder. Baseras på 17 kvigor och kor. 9 kvigkalvar rapporterades. Tre kor var äldre än 10 år.
3. Tjur äldre än kalv; 2.7 år genomsnittlig ålder. Baseras på 10 fjolingar och tjurar. 6 tjurkalvar rapporterades. En tjur var 11 år, en var fyra år. Övriga 2 år eller yngre
4. Medelvikt kvigkalvar 46.8kg, tjurkalvar 56 kg.
5. Medelvikten hos kvigor var 117 kg (4 st), hos korna var 138kg, hos fjolingar/tjurar var det 116 kg (3 st) och tjurar äldre än ett år 129 kg.
6. Reproduktionsdata. 17 hondjur undersökta med kompletta organ (3 kvigor, 14 kor). Av de tre kvigorna var en betäckt, en inte köns mogen och den tredje kunde inte bedömas. Av de 14 korna var 4 nyligen betäckta (inom en vecka) samt fyra dräktiga. Två var på väg in i brunsten.

I år jämför vi resultaten i våra figurer med de resultat vi har fått vårt referensområde i Växjö där vi fick 112 prover, 52 hondjur + 52 handjur. I figurerna nedan redovisar vi också samlat data både insamlingsåren i Öster Malma.

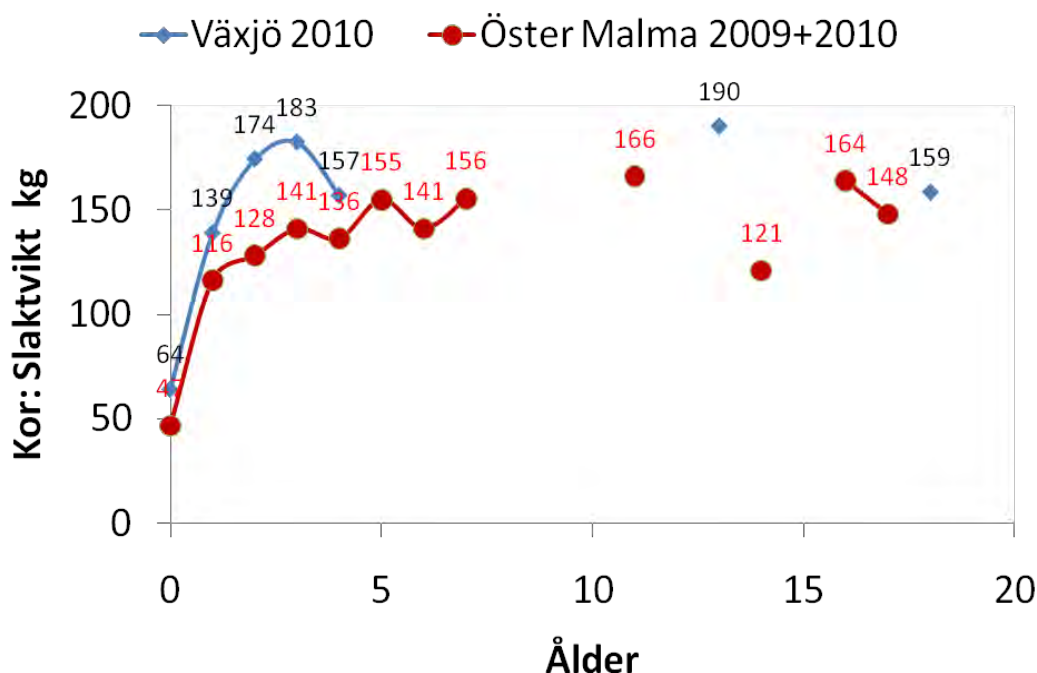
Figur 1. Slaktvikt tjurar Växjö, Kronoberg jaktåret 2010 och Öster Malma, Södermanland jaktåret 2009 + 2010 års insamling.

Slaktvikterna för tjurar är väsentligt högre för alla åldrar i Växjöområdet. Skattningen från Öster Malma baseras på 40 djur [18(2010)+32 (2009)], Växjö 2010 på 52 djur. Vår bedömning är att vikterna i Växjöområdet fortsatt kommer att ligga väsentligt högre än för Öster Malma. Tjurkalvvikterna skiljer sig 19 kg - 37% - mellan våra två studieområden. En låg kroppsvikt som kalvar lever kvar och ger normalt lägre vikt som vuxen. Det finns en klar koppling mellan tjurens storlek och förmåga att satsa på horn tillväxt.

Figur 2. Sambandet mellan ålder och antal taggar för tjurar i Växjö, Kronoberg jaktåret 2010 och Öster Malma, Södermanland jaktåret 2009 + 2010 års insamling.

Figur 2 bör tolkas med viss försiktig framförallt eftersom det rådde en taggbegränsning i Öster Malma. Det förklarar varför i endast pinntjurar sköts.

Figur3. Slaktvikt kor Växjö, Kronoberg jaktåret 2010 och Öster Malma, Södermanland jaktåret 2009 + 2010 års insamling.

Slaktvikterna för kor är väsentligt högre för alla åldrar i Växjöområdet. Skattningen från Öster Malma på baseras på 62 [44 (2009)+18 (2010)] djur, Växjö på 52 djur från 2010. Liksom för tjurkalvar ligger kvigkalvarna lägre – skillnaden mot Växjöområdet är 17 kg vilket motsvarar 36% i skillnad. Även kommer den sämre starten tidigt i livet att leva kvar. Det avspeglas även för vikterna på 1-3 åringar. Från fyra år och uppåt grundar vi än så länge våra medelvärden på få datapunkter.

I bilagan finner ni information om varje älg som rapporterats från Växjö, Kronoberg, respektive Öster Malma, Södermanland. I bilagan finns information om den märkning ni använt (ID-kropp), kön, ålder, antal taggar vikt i kg, vilken dag den sköts vilket jaktlag. Om det är ett hondjur finns information om den var dräktig, om betäckt, om brunst på gång, om brunsten var förbi, om hondjuret inte var könsmoget, eller inte bedömt. 1 innebär ja, 0 nej/inte. Slutligen finner ni betäckningen "Anöstral". En "1" där innebär att vi i vårt material har älgkor med inaktiva äggstockar under älgjaktperioden. Det är inte normalt. Inaktivitet i äggstockarna kan bero på dålig allmän kondition (exempelvis på grund av sjukdom, avmagring). I både Växjö och Öster Malma sköts ett djur med inaktiva äggstockar.

/Göran Ericsson/

/Anne Marie Dahlin/

/Jonas Malmsten/

ID-kropp	Område	kön	Ålder	Tagg	Vikt	Skjuten	Jaktlag/kommentar	Dräktig	Betäckt	Brunst på g	Brunst	Förbi br.	Ej könsm.	Ej bedömd	Anöstral
	Sörmland	ko	0		50	2010-10-11	Torvsätter								
ko 31	Sörmland	ko	14			2010-10-24	Tängslinge-Granö, G	1	0	0	0	0	0	0	0
S101	Sörmland	tjur	1	2	120	2010-10-11	Valla-Isinge								
	Sörmland	tjur	0		40	2010-10-30	Valla-Isinge								
S109	Sörmland	tjur	2	2	144	2010-10-14	Ärsta								
S47	Sörmland	ko	6		137	2010-11-25	Ö-M påkörd	0	0	0	0	0	0	0	0
S48	Sörmland	ko	14		121	2010-12-01	Ö-M torpesta, Röda	0	0	1	0	0	0	0	0
S49	Sörmland	tjur	11	2	165	2010-12-31	Ö-M, dödsföll över stup								
	Sörmland	tjur	0		65	2010-10-11	Över-Aspa								
S110	Sörmland	ko	1		140	2010-10-14	Över-Aspa	0	1	0	0	0	0	0	0
S106	Sörmland	ko	2		118	2010-10-12		0	1	0	0	0	0	0	0
JM6	Sörmland	ko	2			2010-10-16		0	1	0	0	0	0	0	0
S113	Sörmland	ko	3			2010-10-16		0	1	0	0	0	0	0	0
S7	Sörmland	ko	2					0	0	0	0	1	0	0	0
S14	Sörmland	ko	13					0	0	0	0	1	0	0	0